

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050

Študentska delavnica v organizaciji
Ministrstva za okolje in prostor
oktober 2015 – januar 2016

Študenti 1. letnika MA
Prostorsko načrtovanje

Mentorici:
doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek
mag. Maja Simonetti

IZHODIŠČA VIZIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO

Predmet: Metodika prostorskega načrtovanja

Študenti: 1. letnik Prostorskega načrtovanja

Na osnovi predelane literature smo se razdelili na 4 skupine, kjer je vsaka skupina predelala eno od izhodišč, ki so predstavljale osnovo gonilnih sil.

1. ANALIZA RAZISKAV

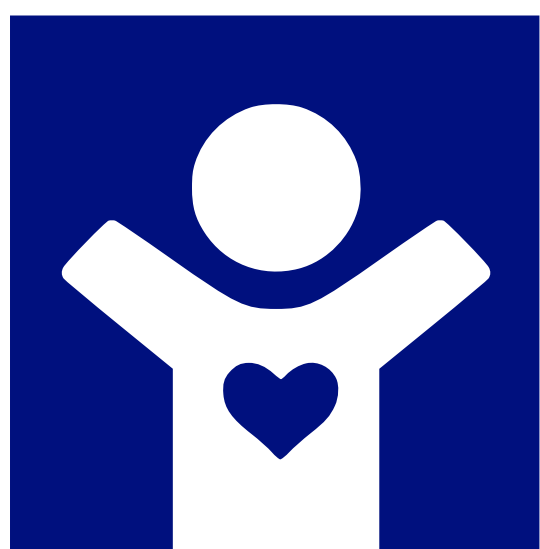
Kot samostojno pripravo na oblikovanje vizije prostorskega razvoja Slovenije smo najprej predelali obstoječa gradiva, ki so nam pomagala pri razumevanju stanja in deloma tudi procesov v prostoru. Delo je potekalo po vsebinskih sklopih. Razdeljeni smo bili v skupine, kjer je vsaka skupina predelala določeno literaturo:

- Poročilo o prostorskem razvoju
- Poročilo o razvoju
- Kazalniki TR razvoja za Slovenijo
- Analiza izvajanja v Strategiji prostorskega razvoja Slovenije predvidenih programov in ukrepov
- Analiza stanja, razvojnih teženj ter usmeritev za strateški prostorski razvoj Slovenije

Na podlagi analize smo premislili kje vidimo potenciale in možnosti za nadaljni razvoj Slovenije. Te potenciale smo imenovali gonilne sile.

2. IZHODIŠČA GONILNIH SIL

- Demografija Slovenije
- Izhodišča MOP za prenovo SPRS
- Strategija pametne specializacije
- EU 2020
- Alternative

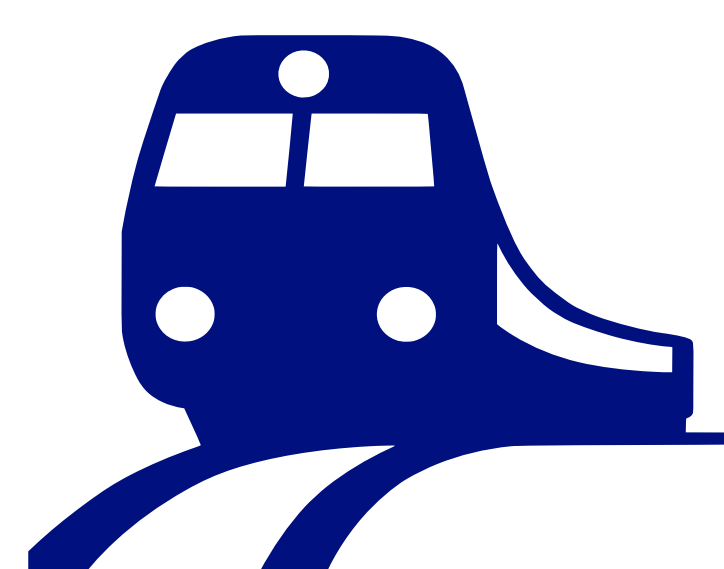
Po skupni razpravi smo nekoliko preoblikovali gonilne sile, ki predstavljajo izhodišče za skupno vizijo.

3. GONILNE SILE

- dostopnost
- zdravje
- razvoj regionalnega gospodarstva
- lokalna ekonomija
- vključenost
- krepitev regionalne ravni
- krožna ekonomija
- prenova krajine in infrastrukture
- regionalnost
- trajnostno upravljanje virov

4. SKUPNA VIZIJA

Končna skupna vizija vsebuje tudi slogan, ter ime vizije. Je plod skupnih analiz in raziskav, ki so nastajale vse od začetka projekta oblikovanje vizije.

METODA DELA

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO

PREDMET: Metodika prostorskega načrtovanja

ŠTUDENTI: Marko Jalovec, David Klepej, Maja Mauko, Simona Vraničar

Predstavitev
vizije

Končna naloga pri pripravi vizij prostorskega razvoja je bila združitev vseh štirih izdelanih vizij in oblikovanje nove, skupne vizije. Postopek izdelave vizije je potekal podobno, kot oblikovanje samostojnih vizij. Najprej smo se lotili opredelitve gonilnih sil, jih primerno podprli z razlagami in dodali grafično vsebino, ki dodatno prispeva k razlagi naše vizije prostorskega razvoja Slovenije. Končni izdelek predstavlja predstavitev vizije v publikaciji ter na plakatih.

Za dodatno okrepitev izdelanih vizij smo se odločili še za grafično podporo izdelanih vizij, pri čemer nam je svetovala strokovnjakinja. Vizije smo ponovno pregledali, dopolnili ter dodali izdelane grafike. Izdelane vizije smo predstavili predstavnikom MOP ter ostalim sodelujočim študentom in strokovnjakom.

Z upoštevanjem razvitih scenarijev, smo nekoliko preoblikovali gonilne sile, jih dopolnili z dodatnimi pojasnili ter podkrepili s sloganom in imenom vizije. Po izdelavi dopolnitev smo vizije predstavili ostalim skupinam študentov in mentorjem ter delo nadaljevali na podlagi komentarjev.

Na drugem posvetu, ki so se ga udeležili predstavniki MOP, strokovni delavci in študenti, smo pridobili celovit vpogled v problematiko, ki se pojavlja pri prostorskem razvoju Slovenije. Dodatna izhodišča smo pridobili na uvodnem dogodku priprave vizij, kjer so nam predstavniki MOP podrobneje predstavili postopek priprave vizije.

Za dodatno podporo izdelanih vizij smo razvili scenarije pozitivnega, negativnega in dejanskega trenda prostorskega razvoja v Sloveniji. Pri izdelavi scenarijev smo vsebino razdelili na tri področja in sicer krajino, poselitev in infrastrukturo.

V skupinah smo na podlagi stanja in trendov prostorskega razvoja Slovenije izoblikovali gonilne sile, jih dodatno podprli z razlago in nato izdelali prvo različico vizij. Pri oblikovanju gonilnih sil smo se osredotočili na prostorski, gospodarski in družbeni razvoj Slovenije.

V prvem koraku smo se lotili analize trenutnega stanja na podlagi strokovnih dokumentov prostorskega, gospodarskega, družbenega in okoljskega razvoja v Sloveniji in EU. Oblikovali smo izhodišča za nadaljnje delo.

SPRS

Analiza
trenutnega
stanja

2. posvet
MOP

Gonilne
sile

Scenarij

Dopolnitev
vizij

Grafična
predstavitev

Izdelava
skupne
vizije

SCENARIJI VIZIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
Predmet: Metodika prostorskega načrtovanja
Študenti: Tanja Elsner, Ajda Kafol Stojanović, Alen Mangafić, Ana Potočnik

Srečen Slovenec ...

Sedim na vlaku, ki drvi med zelenimi gozdovi in zamišljeno zrem skozi okno. Ker sem danes s faksom zgodaj končal, sem po ne pretiranem premisleku sklenil, da se iz Ljubljane domov odpravim s hitrim vlakom, ki je nedvomno najcenejša in najhitrejša različica prevoznega sredstva. V mislih me preganjajo bližajoči se izpiti na faksu in moja babica, ki jo grem danes obiskat v dom za ostarele v svoji domači vasi. Stopim z vlaka ter se sprehodim do kolesarske postaje, kjer se na hitro spoznam s svojim novim konjičkom ter odpedalim po asfaltirani kolesarski poti, obdani z zelenico in drevoredom, ki me prav pomirjata. V pičlih petnajstih minutah sem pred domom starejših občanov, ki je pred kratkim zaživel v prenovljenem nekoč opuščenem industrijskem kompleksu in kar ne morem verjeti, kako fantastično vse skupaj zgleda z vsem tem zelenjem in ohranjenimi opečnatimi industrijskimi dimniki, ki delujejo kot kakšen okras.

Pozitivni scenarij za Slovenijo:

- Hitri in cenovno ugodni javni potniški promet
- Samooskrba
- Ekološke kmetije
- Kupovanje hrane od lokalnih kmetov
- Medgeneracijsko sodelovanje
- Sožitje z naravo
- Ohranjanje narave in njenih virov.

Narava je sestavni del Zemlje in ona je naš dom. Če želimo, da bo ona do nas prijazna in spoštljiva, moramo biti prav takšni tudi mi do nje in najboljši občutek me prevzame, ko pomislim, da se tega v današnjem času velika večina ljudi in tudi velikih družb dodobra zaveda.

Čas je, da spregledamo ...

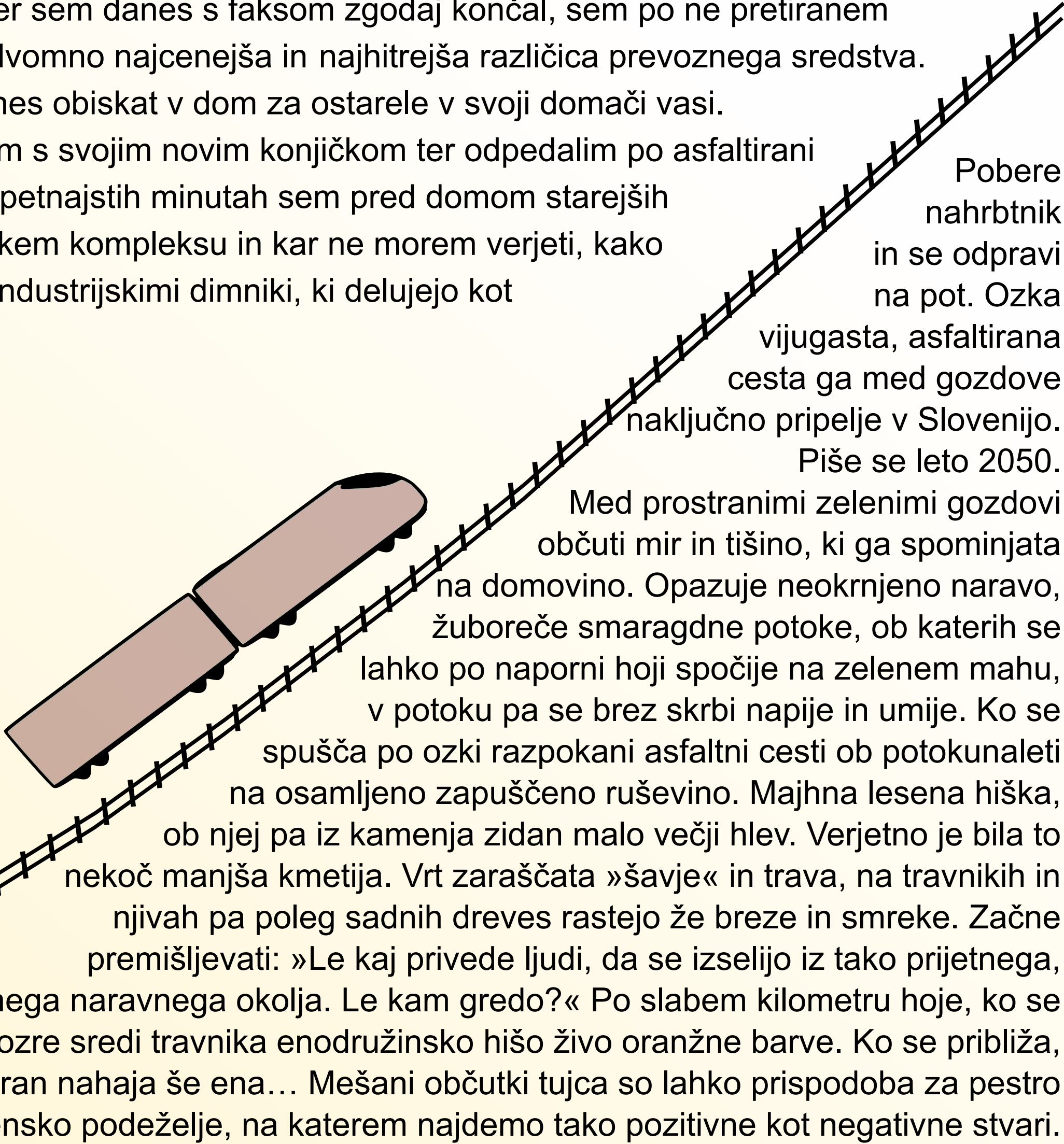
Ko se svet obrne na glavo ...

Življenje v tej državi se je obrnilo na glavo. Z ženo prebivava v naselju Veneča, severno od Murske Sobote, ki razen naju nima več prebivalcev. Najini otroci in vnuki so se preselili v Celje, saj se zaposlitve na našem območju že dolgo več ne dobi. Sedaj, kot upokojenec, na terasi pred svojim vinogradom počivam in misli mi zaplavajo v mojo preteklost, premišlujem, le kaj je šlo narobe, ko sem bil še mlad. Vzrokov za tako stanje je veliko.

Negativni scenarij za Slovenijo:

- Opustitev regionalnega razvoja
- Preseljevanje mladih v večja mesta
- Manjša mesta izgubljajo javne storitve
- Pozidava zaščitenih območji
- Slabe prometno infrastrukturne investicije
- Daljša delovna doba
- Nezaposlenost
- Podeželje se zarašča
- Drago izobraževanje

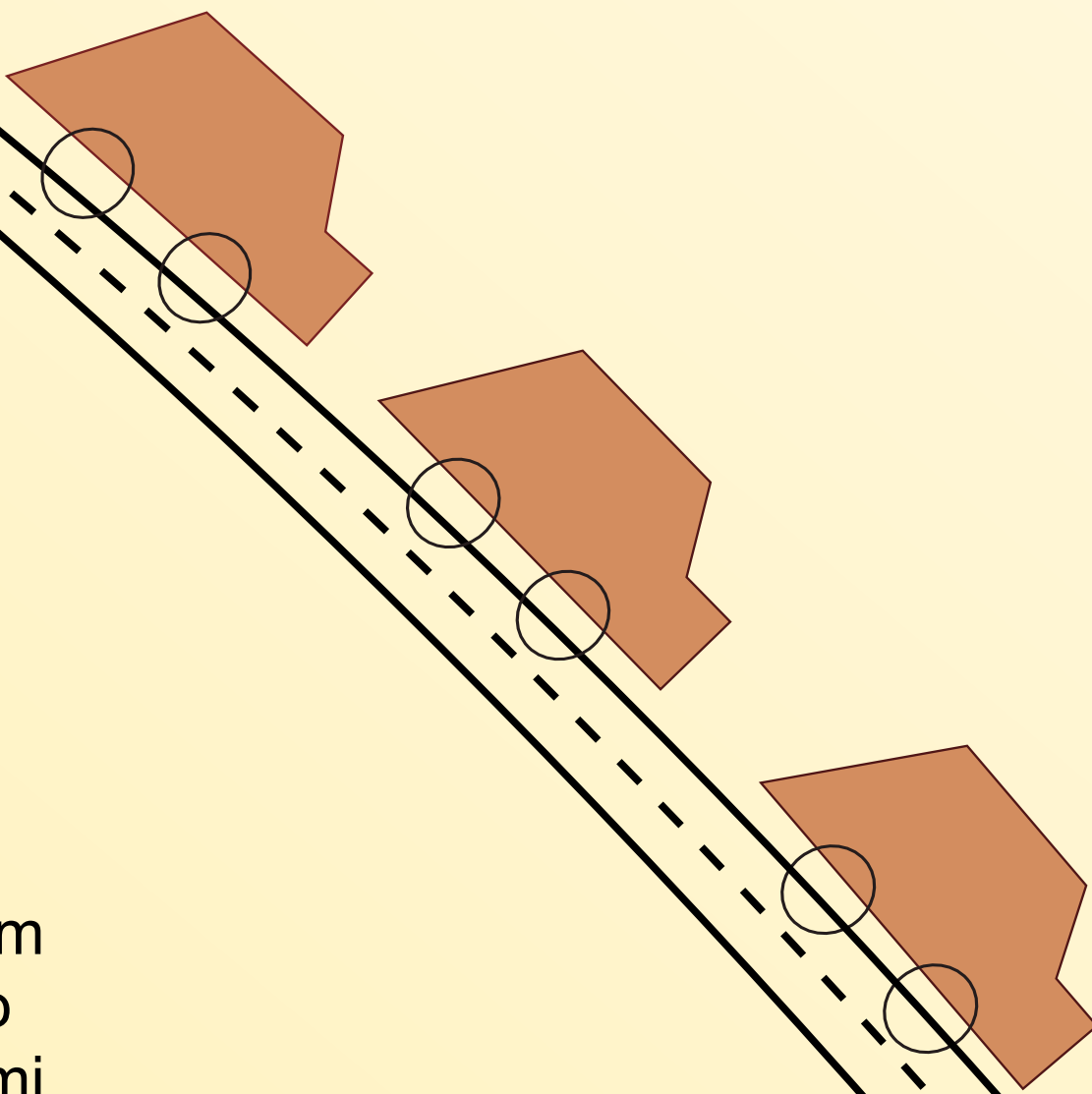
Upam, da se Slovenija prebudi iz te nočne more in se začne postavljati na lastne noge. Mojim vnukom je uspelo dobiti redno zaposlitev, zato vidim v tem svetlo točko in navdaja me upanje, da bo to uspelo tudi drugim. Želim si zdravo in čisto okolje za svoje otroke in vnuke, da se bodo tudi oni, kot smo se mi v mladih letih, kopali na slovenski obali, uživali v sprehodih po naravi in uživali doma pridelano zdravo hrano.

Trend za Slovenijo:

- Odtujitev človeka od narave
- Poskus oživljanja tradicionalnih kmetijskih krajin
- Neaktivna stanovanjska in zemljiška politika
- Nezaposlenost
- Ljubljana - zelena prestolnica Evrope

Ponekod se prostor načrtuje trajnostno in vzdržno, okolju in ljudem prijazno. Tako okolje je odprto do vseh. Tujci se počutijo dobrodošle in srečne. Ponekod pa se prostor še danes načrtuje nekontrolirano s kratkoročnimi učinki. V takem okolju je lahko družba nesrečna, obupana in razslojena. Le posamezniki še občutijo »srečo«. Čas je, da spregledamo, gledamo celovito na prostor, širše in dolgoročno ter v načrtovanje vključimo družbo in skupaj ustvarimo nekaj dobrega za skupno lepšo prihodnost Slovenije.

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO

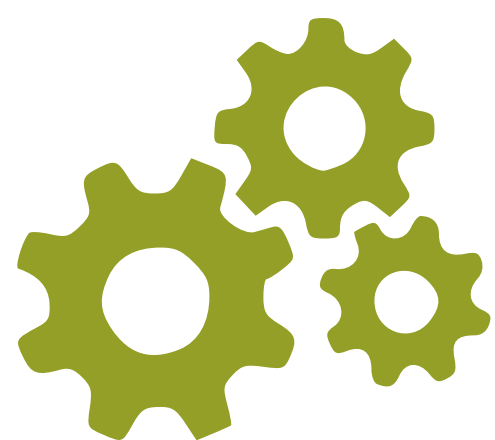
Predmet: Metodika prostorskega načrtovanja

Študenti: Žan Pavlin, Domen Ovčar in Miha Trstenjak

*Z znanjem,
voljo in
naravnimi
danostmi
do uspeha!*

Inovativna Slovenija

Inovativna Slovenija je vizija, ki je nekoliko bolj gospodarsko usmerjena. Poudarek je predvsem na trajnostno izkoriščenih naravnih virih, ki so lahko v povezavi z znanjem in voljo doprinešajo h gospodarskemu uspehu.

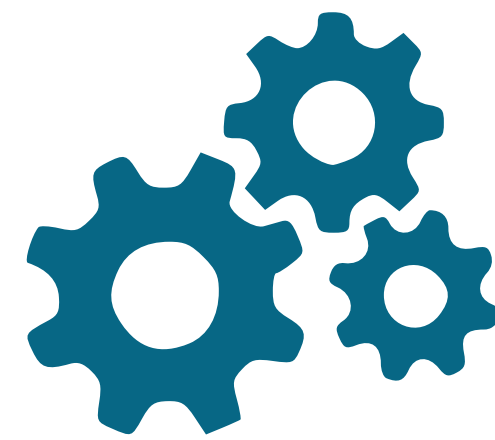
Infrastruktura in dostopnost

Dobra infrastruktura so pljuča za gospodarstvo, zato so dobre prometne povezave, ki so razporejene po celotnih regijah še kako pomembne. V preteklosti se je pri razvoju večinoma investiralo v cestno omrežje, zato se bo v prihodnje investirali predvsem v železnico, pri cestnih povezavah pa bodo rešila le problematična vozlišča, ki se jih ne da z železnico. Železniški transport je namreč eden od najbolj energetsko učinkovitih načinov motoriziranega kopenskega transporta in eden od najbolj varnih oblik prevoza, hkrati pa je tudi zelo učinkovit pri rabi prostora. Dvotirna železniška proga tako prepelje mnogo več tovora v istem časovnem obdobju kot pa avtocesta, zato se večino tovarnega prometa usmeri prav na njo, kar prispeva k zmanjšanju cestnega tranzita. Celotno železniško omrežje je potrebno posodobiti s potrebnimi rekonstrukcijam, ki skrajšajo čas transporta; ter elektrificiranjem, ki poveča učinkovitost in zmanjša onesnaževanje. Predvsem veliko potezna je izgradnja drugega tira, ne samo Koper-Divača, ampak po celotnem omrežju. Nekdanja slepa črevesja, kot so Kočevje, Velenje, Lendava in Mursko Sobota, se bodo nadaljevala in racionalno povezana. S tem se izboljša dostopnost in tako omogoči družbi in podjetjem to prednost-imeti železnico bližini.

Obuditev regionalnega gospodarstva

Dobro gospodarstvo je temelj dobre družbe in glavna gonilna sila države, ki vpliva na vse ostale elemente okoljskega, družbenega in prostorskega razvoja. Slovenija ima velik potencial v naravnih danostih, ki so glede na raznolikost slovenskega prostora regionalno zelo pestre in prepoznavne, zato bo nadaljnji razvoj usmerjen v regionalno izrabo naravnih virov. Gospodarstvo se umešča tam, kjer so najboljši naravni pogoji za razvoj in raziskavo ali pridelavo naravnih virov. Kot primer lahko vzamemo dober izkoristek lesa, saj se območja bogata z gozdom lahko zelo dobro izkoristiti. V mislih imamo lesno predelovalno verigo, ki temelji na izrabi lesne mase od sečnje do končnega izdelka. Na splošno je industrija usmerjena v visokotehnološke panoge, z industrijo povezano onesnaževanje pa se zmanjšuje. Regionalni gospodarski razvoj, ki temelji na prepoznavnosti naravnih in drugih virov je treba usmeriti v inovativne oblike trajnostnega turizma, izkoriščanja obnovljivih virov in kmetijstva. Z racionalno razporeditvijo dejavnosti težimo k policentrično usmerjenem razvoju poselitve in zmanjšujemo prometno obremenjenost.

Povezanost gospodarstva in šolstva

Poudarek na večji povezanost srednjega in visokega izobraževanja z gospodarskimi družbami se pojavlja že v času šolanja. Izobraževalne ustanove in podjetja tako v medsebojnem sodelovanju pridobijo na večjem naboru primerne kadra, ki se ustrezno usmeri in izobrazi že v času šolanja; kot tudi na povečani konkurenčnosti, razvojem novih tehnologij in prepoznavnosti, kar pripomore k lažjem shajanju podjetji med gospodarsko krizo in nenehnemu dohajanju svetovnim trendom. Gospodarske družbe imajo tako na voljo redni dotok mladega, primerne in perspektivnega kadra. Hkrati potekajo tudi redno vseživljenjsko učenje za zaposlene v gospodarskih družbah, kar pripomore k reševanju problema stagnacije v posameznih podjetjih. Že v samem začetku izobraževalnega sistema se spodbuja izvajanje določenih poklicev, kar pripomore k zavedanju v družbi da noben poklic ni slabšalen. Za dobro učinkovito gospodarstvo je namreč potreben širok kader izobraženih ljudi, ter ažurni podatki glede strukturiranje števila primerno izobraženih ljudi.

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA RS

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
PREDMET: Metodika prostorskega načrtovanja
ŠTUDENTI: Marko Jalovec, David Klepej, Maja Mauko, Simona Vraničar

Priprava državnega okvira

Priprava državnega podpornega okvira za regionalno prilagojen prostorski razvoj Slovenije.

Nerazumevanje raznolikega lokalnega okolja ter preveliko število finančno in strokovno podhranjenih občin.

Načrtovanje na regionalni ravni je nujno za kakovosten in sonaravni razvoj.

Podporni okvir

- zakonodaja
- upravni postopki
- finančna sredstva
- kadrovska podpora
- strokovna podpora

Regionalna območja

- naravne danosti
- krajinske posebnosti
- prostorske značilnosti
- arhitekturne značilnosti

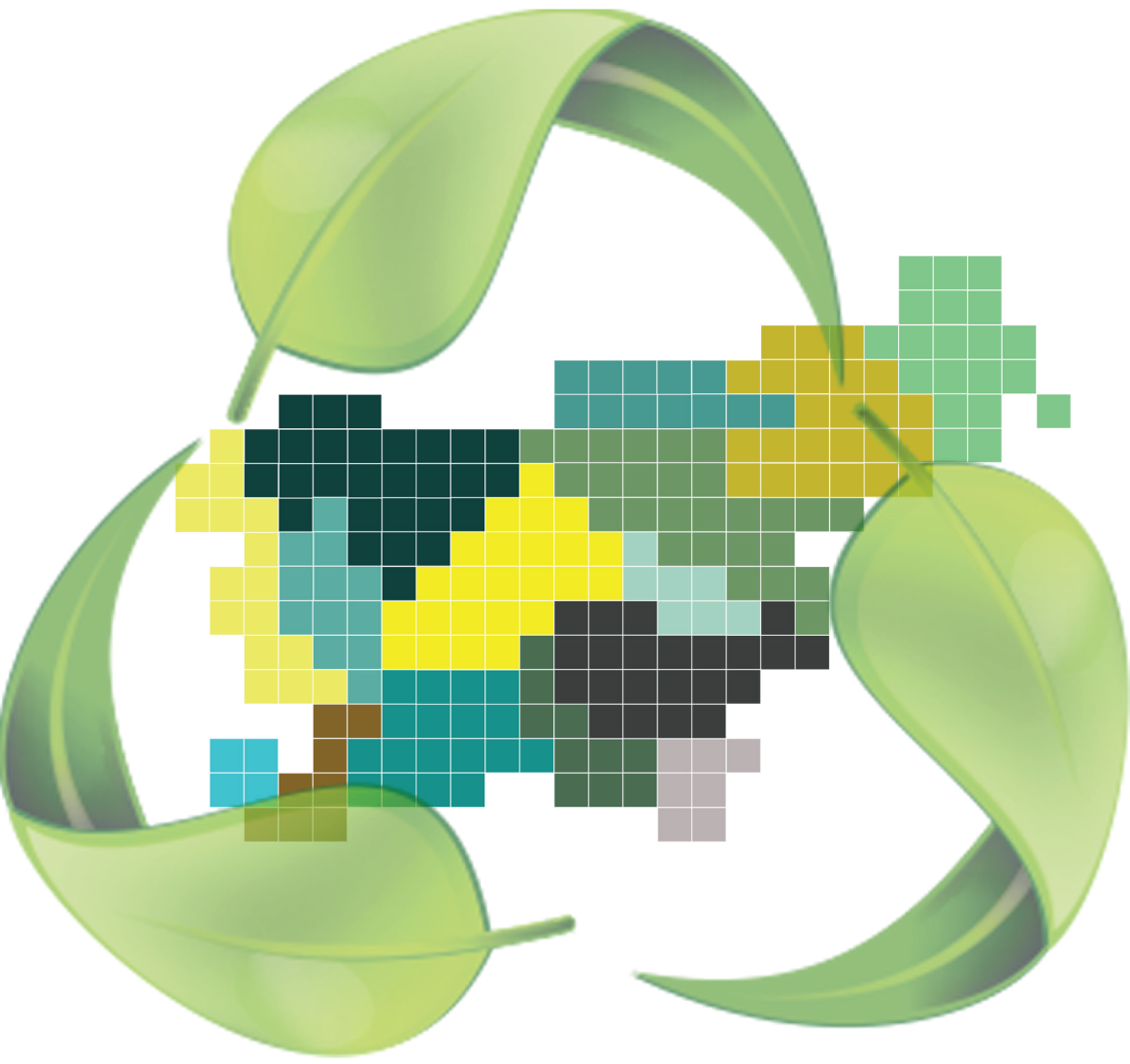
Regionalne agencije in odbori

V odborih sodelujejo: stroka, javna uprava, obrtniki, podjetja, šole, javnost, vladne in nevladne organizacije.

- sodelovanje
- ozaveščanje o prostoru
- kakovost bivalnega okolja
- zmanjševanje regionalnih razlik
- krajinska identiteta in turizem
- regionalni prostorski načrti
- mednarodno sodelovanje

Agencije in odbori vzpodbujajo sodelovanje in usmerjajo prostorski razvoj preko trajnostnih in sonaravnih rešitev na regionalni in lokalni ravni.

Prenova prostora

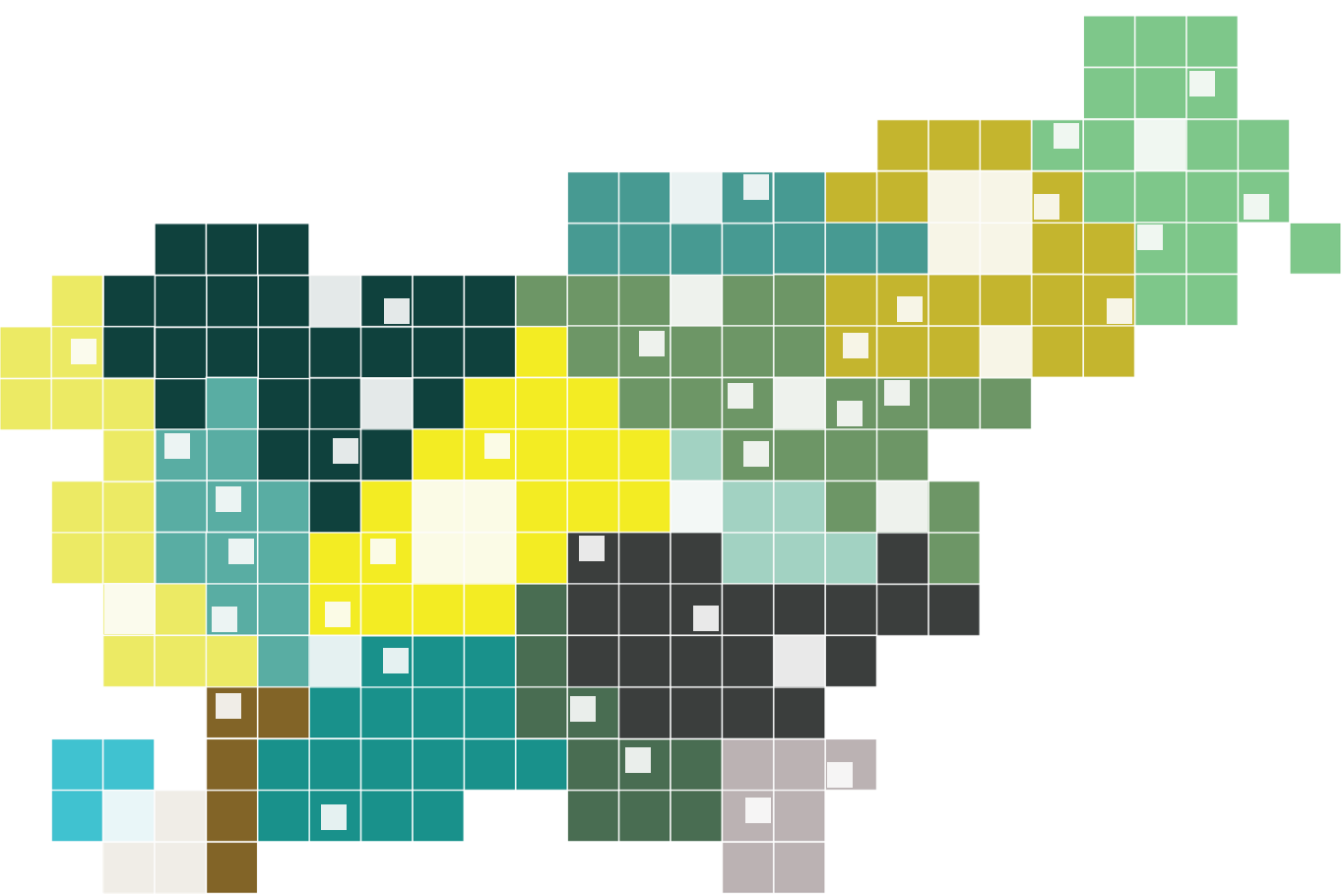
Prenova prostora

Na temeljih obstoječega do sonaravne prihodnosti.

Prenova urbanega okolja

CILJ: Omrežje večfunkcionalnih naselij z visoko kakovostjo bivanja in ohranjeno identiteto.

- zemljiška in stanovanjska politika
 - ekonomske in gospodarske vzpodbude
 - večnamenskost mestnih površin in objektov
 - revitalizacija degradiranih urbanih območij
 - začasna in skupna raba prostora
 - kakovostna lokalna gradnja
 - lokalna ekonomija in turizem
 - kakovostno bivalno in delovno okolje
 - zelene površine, uporaba JPP
- Omejevanje: suburbanizacije, regionalnih razlik, nekovostnih gradenj, pozidave kmetijskih zemljišč, avtomobilskega prometa.

Schema mest.

Trajnostno upravljanje virov

- trajnostna raba virov in surovin
- prehranska in energetska samooskrba
- krožna ekonomija brez odpadkov
- sanacija degradiranih območij
- upoštevanje okoljskih storitev
- ohranjanje biotske pestrosti
- ohranjanje krajinskih značilnosti
- odpornost na naravne nesreče
- odpornost na podnebne spremembe

CILJ: Trajnostno upravljanje z viri po meri regije, ki omogoča razvoj brez negativnih posledic na naravo in okolje.

Prenova podeželja

CILJ: Revitalizirano podeželje z ohranjeno krajinsko identiteto.

- učinkovita zemljiška politika
 - večnamenska raba prostora
 - revitalizacija podeželskih naselij
 - revitalizacija degradiranih območij
 - sodobno ekološko kmetijstvo in gozdarstvo
 - rekreacija, pohodništvo, turizem
 - omogočanje dela od doma
 - širitev omrežij JPP
- Omejevanje: zaraščanja kmetijskih površin, upadanja samooskrbe, novogradenj, osebne in tovarnega prometa.

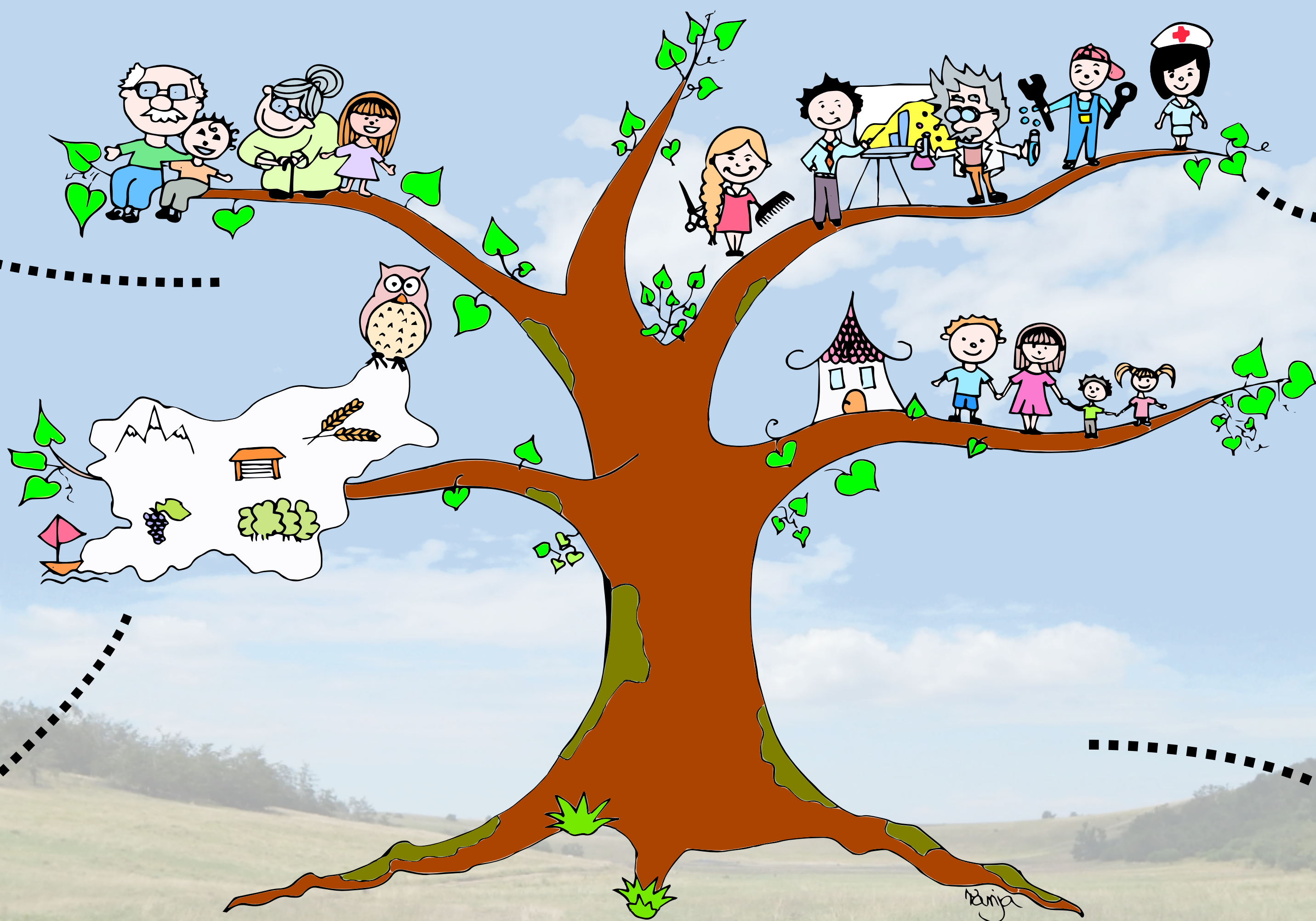
Schema podeželja.

UNIVERZA V LJUBLJANI, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
Predmet: Metodika prostorskega načrtovanja
Študenti: Tanja Elsner, Ajda Kafol Stojanović, Alen Mangafić, Ana Potočnik

- Medgeneracijsko sodelovanje bo prisotno povsod.
- Razvoj družbe bo trajnosten.
- Znanje starejših bo pomemben del družbenega kapitala.
- Delovna mesta mladih bodo kakovostna, starejši bodo ostali delovno aktivni.
- Starejši bodo bivali v mešanih soseskah.
- Sistem medgeneracijske izmenjave stanovanj bo učinkovit.

A black silhouette of a family of five (two adults, a child in a wheelchair, a small child, and a woman) standing under a large black outline of a house roof. The background is a light blue sky with white clouds.

- Stopnja zaposlenosti bo visoka.
- Izobraževalni sistem bo temeljil na povezovanju izobraževalnih institucij s trgom dela.
- Poudarek bo na praktičnem delu in interdisciplinarnosti.
- Delodajalci bodo spodbujali in nagrajevali uporabo trajnostnih oblik prevoza na delo.
- Univerzalni temeljni dohodek bo pripomogel k odpravi začaranega kroga revščine.

- Načrtovanje in upravljanje na ravni regij bo učinkovito in uspešno.
- Regije bodo uravnoteženo razvite, nudile bodo delovna mesta ter tako zmanjšale dnevne migracije.
- Kmetijstvo v regijah bo obujeno in razvito, spodbujala se bo lokalna pridelava hrane.
- Regije bodo medsebojno sodelovale in se povezovale.
- Regije bodo usmerjale poselitev.

- Izvajanje bo učinkovito in aktivno na vseh treh ravneh (državnem, regionalnem in lokalnem).
- Zagotovila se bodo kakovostna bivanjska območja.
- Urejena bodo degradirana območja, izboljšana bo prehranska varnost ter razvoj podeželja.
- Urejena bodo lastniško-pravna razmerja in najemniška razmerja.
- Povečalo se bo število socialnih in najemniških stanovanj.

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
Predmet: Metodika prostorskega načrtovanja
Študenti: Maja Jezernik, Maja Jordan, Ambrož Ložar, Jasna Munda in Karin Rkman

AKTIVNA DRUŽBA

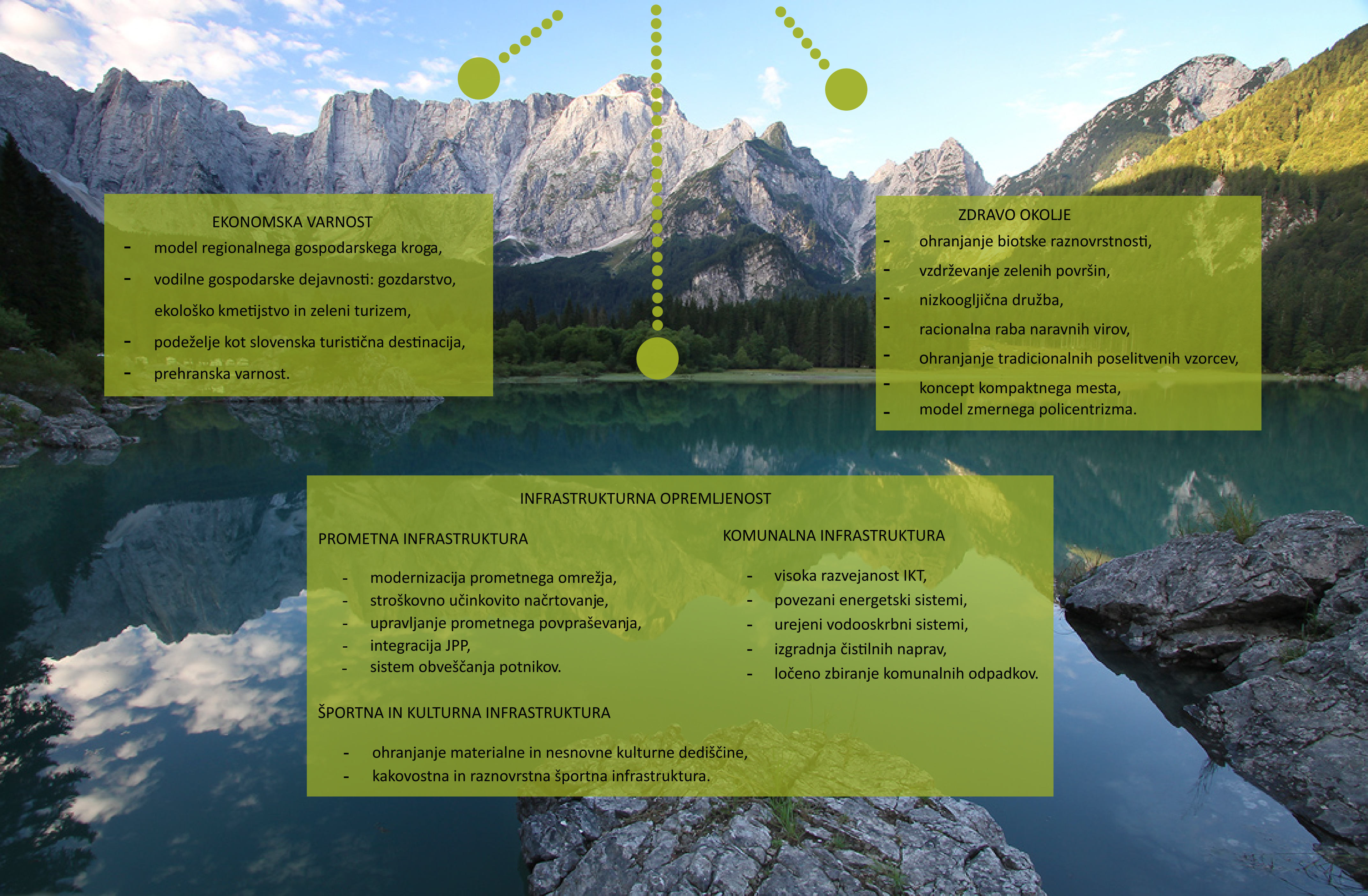

ZAKAJ IME VIZIJE - AKTIVNA DRUŽBA?
Uresničitev vizije temelji na interaktivnem pristopu, kjer sami spreminjamo in odgovarjamo na dolgoročne spreminjajoče trende.

POMEN LOGOTIPA
Hitri vlak predstavlja nadgradnjo obstoječe železniške infrastrukture kot priložnost za nadaljnji razvoj Slovenije in sicer je instrument za visoko stopnjo dostopnosti in mobilnosti, zmanjševanje degradacije okolja, omogočanje zmerne policentričnega modela poselitve in razvoj gospodarstva ter zmanjševanje razlik v gospodarski razvitosti regij.

POVEZAN, OHRANJEN IN
EKONOMSKO-KONKURENČEN PROSTOR
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Komentar: V tradicionalno večfunkcionalnem prostoru je vse bolj v ospredju gospodarstvo, ki temelji na novih oblikah ekonomije, trajnostni rabi virov ter uravnoteženem dostopu do infrastrukturnih sistemov, ki vplivajo na dvig kakovosti življenja. Menimo, da vizija prostorskega razvoja Slovenije temelji na treh gonilnih silah: zdravem okolju, infrastrukturni opremljenosti in ekonomski varnosti.

EKONOMSKA VARNOST

- model regionalnega gospodarskega kroga,
- vodilne gospodarske dejavnosti: gozdarstvo, ekološko kmetijstvo in zeleni turizem,
- podeželje kot slovenska turistična destinacija,
- prehranska varnost.

ZDRAVO OKOLJE

- ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- vzdrževanje zelenih površin,
- nizkoogljična družba,
- racionalna raba naravnih virov,
- ohranjanje tradicionalnih poselitvenih vzorcev,
- koncept kompaktnega mesta,
- model zmerne policentrizma.

INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST

PROMETNA INFRASTRUKTURA

- modernizacija prometnega omrežja,
- stroškovno učinkovito načrtovanje,
- upravljanje prometnega povpraševanja,
- integracija JPP,
- sistem obveščanja potnikov.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- visoka razvejanost IKT,
- povezani energetske sistemi,
- urejeni vodooskrbni sistemi,
- izgradnja čistilnih naprav,
- ločeno zbiranje komunalnih odpadkov.

ŠPORTNA IN KULTURNA INFRASTRUKTURA

- ohranjanje materialne in nesnovne kulturne dediščine,
- kakovostna in raznovrstna športna infrastruktura.

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050:

Inova(k)tivna Slovenija

UL, FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
PREDMET: Metodika prostorskega načrtovanja
ŠTUDENTI: Maja Jezernik, Maja Jordan, Ambrož Ložar, Jasna Munda, Karin Rkman

VKLJUČENOST

Povezovanje med generacijami je ključno za prenašanje znanj in izkušenj starejših na mlajše. Zaradi hitrega tehnološkega preskoka in novih tehnologij pa je na mlajših, da starejše vpeljejo v njihovo uporabo. Dostopnost storitev in socialna varnost sta najpomembnejša za kakovost ljudi vseh starosti. Izboljšava javnega potniškega prometa pomeni večja mobilnost starejših in s tem varovanje okolja.

PRENOVA

Temelji na osnovi regionalnih značilnosti. Tako vzdržujemo in nadgrajujemo privlačnost naših pokrajin in njihovih posebnosti, s tem pa omogočamo ohranjanje raznolikosti med pokrajinami. Pomembno vlogo imata varovanje kmetijskih in naravnih območij ter ureditev degradiranih krajev. Potrebna je omejitev izgradnje poslovnih con in ožvitev že obstoječih.

SODELOVANJE IN VKLJUČENOST ZA AKTIVNO IN INOVATIVNO SLOVENIJO

LOKALNA EKONOMIJA

Temelji na zelenih tehnologijah in visokotehnoloških podjetjih. Z ugodno geografsko lego, nadgradnjo obstoječe infrastrukture in razvitim izobraževalnim sistemom - povezanim z gospodarstvom, smo finančno stabilna in privlačna država.

TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE VIROV

V ospredju je najširši, zelo priljubljen naravni vir – gozd, s katerim ravnamo spoštljivo in skrbimo za primeren posek. Gozd se ne sme preveč širiti, saj s tem izgubljam najboljša kmetijska zemljišča. S preprečitvijo izgradnje okolju škodljivih elektrarn se ponuja možnost izgradnje njihovih alternativ, kot so vetrne in hidroelektrarne. Geotermalna energija ponuja možnost dobrega izkoristka energije.

ZDRAVO OKOLJE

Prijetno in zdravo bivanje v okolju pripomore k boljšemu počutju, zato je potrebna skrb za okolje. Pomembno je, da zelene površine v mestih obstanejo in se na njih uredijo parki. Varovana območja morajo obstati vsaj v trenutnem obsegu z željo po njihovem povečanju. Spodbujanje ljudi k ukvarjanju s kmetijstvom je način, s katerim ohranimo sedanjo kulturno krajino in ustavimo zaraščanje kmetijskih zemljišč.

